

PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

LIAUDIŲ BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Nr. 602 PENKTADIENIS, BALANDŽIO (APRIL) 23, 1943, TORONTO, ONTARIO M E T A I XII

ISIVERŽIMAS EUROPON YRA DIENOS KLAUSIMAS, SAKO PREMJERAS KING

PRIEŠAS TURI BŪTI SUMUŠTAS IKI BESALYGINIO PASIDAVIMO

TORONTO. — Prieitą pirmadienį vakare, kalbėdamas Canadian Club baliuje Royal York viešbutyje, mūsų šalies ministras pirmininkas Mackenzie King pareiškė, kad įsiveržimas Europon su tikslu sumušti priešą iki besalygino pasidavimo yra jau ne paslaptis. Klausimas stovi tikslai, kada bus tas padaryta ir kur.

Jis nurodė, kad niekas negali pasakyti, kada tas įsiveržimas bus pradėtas, bet įspėjo, kad reikia būti visiem pasirengusiems invazijai Europos bile momentu.

Kalbėdamas apie naują Pergalės Paskolą, jis nurodė, kad tos paskolos tikslas yra užtikrinti, kad invazija būtų pasiekminga. (Jo kalbos tikslas buvo atidaryti kampaniją dėl naujos Pergalės Paskolos.)

Sąlygos invazijai, saulė, gaili, būti palankios, bet gaili ir pasikeisti. Be to, įsiveržimas Europon bus ne taip lengvas ir turi būti visapusiai prisirengta, viskas gerai permatyta.

Didžiausia kliūtis esąs submarinų pavojus. Priešas yra labai daug submarinų Atlanto vandenyne ir tokiu būdu kenkia pristatymui ginklų ir amunicijos.

Į jo kalbos susidare opinija, kad dabar sąlygos invazijai yra prielankios. Jeigu jos netikėtai nepasikeis, tai invazija bus bandoma ir neužligo. Tačiau, kad ta invazija bus sėkminga vėlandams. Kanados armijai teks sušėti labai didelę rolę. Todel reikalinga dėti visas pastangas namie, kad ji gautų viską, ko tik jai reikia.

190,000 Kanados Kareivių Britanijoj

TORONTO. — Ministras pirmininkas Mackenzie King perėitą pirmadienį savo kalboje Canadian Club baliuje nurodė, kad iš 435,000 Kanados armijos vyrų 190,000 vyrų stovi Britanijoj.

Bendrai, ginkluotos Kanados jėgos sudaro virš 700,000 vyrų ir moterų. Jos dalinai sekančiai: armija turi 435,000 vyrų; laivynas 55,000 vyrų ir orlaivynas 200,000 vyrų. Taipgi visose ginkluotose dalyse tarnauja 22,000 moterų.

Iš 240,000 naminės armijos, 180,000 sutiko vykti kovoti bile kurioj pasaulio vietoj.

OTTAWA. — Naciai tebe laiko kanadiečius belaisvius surakintus, kaip praneša užsienio reikių departamentas.

Raudonarmiečiai atakuoja priešius. Vienas įlėpė į medį, kad toliau matyti. Tas atstovavo Stalingrado fronte, kur buvo užduoti įsiveržiliams skaudžiausi smūgiai.

Tik Per Tris Dienas Nokovė 6,200 Priešų

LONDON. — Maskvos radio pranešė, kad per tris dienas buvo nukauta 6,200 vokiečių Novoroisisko apylinkėj, Kaukaze.

Vokiečiai, norėdami išsilaukyti nors mažoj Kaukazo dalyj už Kerėo sąsiaurio, darė net septynias kontr-atakas bėgėje trijų dienų, bet visos jų kontr-atakos buvo atremtos ir padaryta priešui daug nuostolių, 6,200 buvo užmušta, daug sužeista ir nemažai ginklu suaukinta.

Labiausiai vokiečiai kovoj norėdami atsiimti svarbią aukštumą, kurią raudonarmiečiai užėmė kelios dienos prieš tai.

Sausumos jėgas palaikė didelės vokiečių oro jėgos. Bet ir tas nieko negelbėjo. Per susikirtimus oro ir laike atakų ant priešo aerodromų, Sovietų orlaiviai perėitą savaitę sunaikino 365 vokiečių orlaivius. Priešas numušė arba tik būdu sunaikino 105 Sovietų orlaivius.

Sovietų bombardierai pastaruoju laiku pradėjo smarkiai bombarduoti K a r aliaučij, Tilžę, Daniciją ir kitas vietas rytinėj Prūsijoj.

ATSTEGE 4,000 MYLIŲ GELŽKELI PRIE FRONTO

MASKVA. — Raudonosios Armijos laikraštis Raudonoji Žvaigždė rašo, kad jau atsteigta 4,000 mylių gelžkelio, pirmuos kontraliuotų nacių.

Jau pilnai atsteigtas gelžkelis tarp Maskvos ir Stalingrado.

ISPANJIA PERSASI TAIKOS TARPINIKNE

BARCELONA. — Ispanijos užsienio reikių ministras grafas Jordana kreipėsi į kariaujančias šalis su pasiūlymu taikytis.

Girdi, abi pusės atipros ir laimėti pergalę vienai ir kitai pusei bus sunku.

Ispanija, Vatikanas ir kitos neutralios valstybės, saulė jį, sutikty padėti kariaujininkams susitaikyti.

Canadian Aid to Russia Fund Turi Virš \$3,000,000

TORONTO. — Canadian Aid to Russia Fondo nacionalis komitetas pranešė, kad aukomis sukelta jau \$3,022,293. Darbužiai kanadiečiai suaukiojo del Sovietų Sąjungos \$1,283,528. Tokiu būdu viso per praėjusią kampaniją buvo suaukota \$4,305,821.

Sovietų Sąjungos pastuntinis Feodor Gusev, kalbėdamas iniciatorij ir komiteto narių susirinkime Royal York viešbutyje, dėkojo komitetui ir visiems aukų rinkėjams, kaip ir aukotojams, už tokią gausią paramą.

Jis nurodė, kad karas labai didelių skaičių Sovietų žmonių išvijo iš namų. Kurie paliko namie, tie kenčia nacių žiaurumus. Todel parama labai reikalinga. Jis turi vilti, kad kanadiečiai tęs šią kampaniją ir toliau.

POSEDY DALYVAVO TIK 76 ATSTOVAI IS 245 ATSTOVAI

OTTAWA. — Kanados parlamento nariai padarė rekordą išlikime iš darbo. Perėitą pirmadienį posėdyje dalyvavo tik 76 atstovai iš 245 atstovų.

Jeigu tokios įlaidos žmonės taip išliktų židri į savo pareigas, tai ko norėti, jeigu kartais darbininkas, norėdamas pailsėti arba atlikti svarbius reikalus, išlieka kokią dieną iš darbo.

SUSTREIKAVO 2,000 MAINIERIŲ ALBERTOJ

DRUMHELLER, Alta. — Du tūkstančiai mainierių, dirbančių 17-koj mainų, sustreikavo pro estuodami prieš Star Coal Kompaniją, kadangi ji atsiskaito priimti atgal mainierį, atleisti vasario mėnesį už uinijį veikimą.

Mainierių unija neužgyrė streiko ir patarė jiems grįžti į darbą, nes materialiai išėję prieš sudarytą kontraktą. Ar mainieriai savo unijos viršininkų paklausys, ar ne, dabar dar nežinia.

200,000 Susirinko Pažiūrėt Rezervinės Armijos Parado

TORONTO. — Perteitą sekmadienį 200,000 torontiečių susirinko palei Fleet streetą pasižiūrėti Rezervinės Armijos surengto parodo, kuriame dalyvavo įvairios armijos ir civilijų grupės.

Priešakyje parado marškas europiečių kilmės kanadiečių sekcija, važinėjanti pabėgėlius. Antrą sekciją sudarė "partizanai." Šią sekciją sudarė daugiausia rusai. Jie maršavo dainuodami partizanų ir kitas sovietinių kovotojų dainas.

Paradavo ir įvairios ginklų rūšys, kurių tarpe buvo Ciordiljo tankas. Virš parado lakstė Moskito bombardierai, demonstruodamas savo vikrumą.

Įvairios dirbtuvės turėjo savo flotus, paskui kuriuos maršavo darbininkai savo darbu uniformoje.

MEKSIKOS VALDZIA SUEME SSRS PRIEŠUS

MEKSIKOS MIESTAS. — Balandžio 15 dieną Meksikos autoritetai suėmė 73 asmenis, kurie rengė mitingus kurstymui meksikiečių prieš Sovietų Sąjungą. Mitingai buvo išardyti.

Suimtųjų tarpe randasi daugiausia trockistinės pakraipos žmonės, kurie kurstė Ispanijos žmones sukilti prieš respublikonų vyriausybę.

Britų kareiviai Tunisijoje, pasislėpę antitankinėse duobėse. Jie laukia progos užpulti ant priešio ir užduoti jam per kulnis. Nuo to laiko, kada vokiečiai ir italai buvo išvyti iš El Alamein, jie vijosi juos ir vijosi, lipdami ant kalnų.

buvo išvyti iš El Alamein, jie vijosi juos ir vijosi, lipdami ant kalnų.

Britai ir Amerikiečiai Tunisijoj Numušė 58 Junkerius su Kareiviais

ARCIVYSKUPAS RAGINA REMTI VICTORY LOAN

Quebec. — Kardinalas Vileni, Kvebeko arcivyskupas, išleido atsisaukima į kanadiečius, kad remtų ateinančią Ketvirtą Victory Loan.

Jis nurodė, kad skolinimas pinigų karui reikalingas yra toli gražu mažesnis pasiaukavimas, negu kad ty, kurie yra armijoj.

BRITŲ ASTUNTOJI ARMIJĄ PRADĖJO NAUJĄ OFENSIVĄ

ALGIERS. — Britų Astuntoji Armija pradėjo naują puolimą ant vokiečių ir italų Tunisijoje.

Si ofensyva gali būti lemmanti kova Tunisijoje. Per pirmas tris atakas vandens Aštuntosios Armijos jėgos užėmė svarbią aukštumą ir šiaurvakarius nuo Enfidaville miesto.

Vokiečiai Paėmė 20,000 Estų į "Estijos Legijoną"

STOKHOLMAS. — Jauni Estijos vyrai, nuo 19 iki 24 metų amžiaus, prievarta varomi į nacių armiją, kaip nurodo pranešimai iš Sovietų Sąjungos.

Jie suimami neva vežimui į darbą, bet paskui perduodami armijai.

Dviejose kempėse buvo paimta 20,000 estų. Jie buvę imami neva Estų Legijonai, bet tikrenybėje vokiečių armijon.

Visi karininkai ir puskariniečiai priversti pasirašyti, jog jie stoja armijon savanoriai.

LONDONAS. — Britų ir amerikiečių oro jėgos perėitą sekmadienį Šiaurės Afrikoj sunaikino 58 didelius vokiečių transportinius orlaivius vadinamus Junkeriais, kurie buvo prikišti kareivių. Prie to, dar numušė 16 vokiečių kovos orlaivius.

Britų ir amerikiečių orlaiviai užklupo vokiečių orlaivius netoli nuo Tunisijos ant Viduržemio jūros. Amerikiečių Warhawkai (karo sakaalai) puolė iš viršaus ant vokiečių Junkerių, o britų Spitfires puolė vokiečių kovos orlaivius, kurie lydėjo Junkerius. Vokiečių orlaiviai neturėjo progos nei atitinkamai pasipriešinti.

Kituos karo sektorius buvo numušta dar 11 orlaivių. Tokiu būdu sekmadienį Šiaurės Afrikoj buvo numušta 85 prieš orlaiviai. Britai ir amerikiečiai neteko 10 orlaivių.

Bombardavimas Vokietijos ir Italijos miestų pastaruoju laiku taipgi pagyvėjo. Pats Goebelsas, Hitlerio propagandos ministras, buvo priverstas nusikęsti per radio, kad atakos iš oro užklupo vokiečius kaip kokia dievo ryškė.

Britai naktimis pasiumė kartais po 600 orlaivių. Amerikiečių dideli bombardierai atakuoja dienomis.

Perteitos savaitės gale, britų bombardierai atakavo Skoda fabriksu Cekoslovakijoj. Tą naktį, kada buvo atakuojami ir Skoda fabriksu Cekoslovakijoj, britai neteko virš 50 orlaivių. Tai buvo daugiausia, negu kada nors anksčiau per vieną naktį.

LONDON. — Raudonarmiečiai užmušė 3,000 vokiečių Kallinio fronte ir užėmė svarbią vietą.

JAPONAI NETEKO 19 LAIVŲ PER DVI SAVAITES

WASHINGTON. — Per dvi savaites amerikiečiai numušė 128 japonų orlaivius ir nuskandino 19 laivų.

Amerikiečiai neteko 8 orlaivių. 17 buvo sugadinti. Japonai girusi nuskandinę du laivus.

JUNGTINĖS VALSTIJOS TURI 7 LAIVYNUS

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų laivyno sekretorius pranešė, kad Jungtinės Valstijos dabar turi 7 laivynus. Kur jie randasi, jis nesakė, nes tas būtų išdavimas priešui paslaptis.

Pradžioj karo Jungtinės Valstijos turėjo tik tai tris laivynus.

Amerikiečiai Negalės Mainyti Savo Darbus

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų Manpower Komisija išleido patvarkymą, draudžiantį karo industrijos darbininkams mainyti darbus su tikslu gauti didesnį uždarbį, kitaip sakant, keltis į tokias dirbtuves, kur galima daugiau uždirbti.

Apskaiciuojama, kad patvarkymas paliečia apie 27,000,000 Jungtinių Valstijų darbininkų, dirbančių su karo reikalais susijusiose industrijose.

Už nusikaltimą prieš šią įstatymą bus baudžiama iki \$1,000 pinigais ir vienas metas kalėjimo.

Liaudies Balsas

VIENTELIAS KANADOS LIETUVIU LAIKRASTIS, LEIDZIAMAS SPAUDOS DIRAUGLIOS, ISEINA SYKI J SAVAITE

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusmet metų \$1.50. Vnsur kitur metams \$3.00; pusmet metų \$1.75. Atskira kopija 5 centais.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada. ASMENISKAI KREIPKITES: 190 CLAREMONT ST., TORONTO.

Printed by Eveready Printers, Ltd., 28 Wellington St. W., Toronto

SKUSTIS GINKLU STOKA JAU NEGALIMA

Amunicijos ministeris Howe paaskino parlamente, kad atleidimai darbininku is darbo kariakose jmonese nebebus naujenybė. Nekuriu ruziu ginklu esa prigaminata jau uztektiniai ir jau nera reikalo dabar juos gaminti tokiame kiekyje, kokiam buvo gaminama iki siolai. Atsakymas i parlamento nario paklausima, jis nurode, kad John Inglis fabrike nekurie darbininkai atleidziami uz tai, jog antitankiniu šautuvu pareikalavimas žymiai sumažėjo.

Kiek laiką atgal buvo paskelde žinios, kad Maltono numatoma paleisti nemaža skaičiu orlaiviu darbininku. Montrealo panašiai buvo vienoj tauriu dirbtuvėj. Neseniai, CIO prezidentas Murray nurode, kad Amerikoj tuoj bus likti simtai fikstanzijų bedarbių, kadangi kariška industrija pradeda atleidinėti darbininkus.

Sitie faktai rodo, kad Jungtinės Tautos prisigaminamo ginklu tiek, kad galima apginkluoti visas savo jėgas. Beje, gaminti tik tiek, kad užtektų atplūdimui gaunamų nurostuliu. Tai labai svarbus reikškinys. Tas reikškis, kad Jungtinės Tautos gali vesti kara visu smarkumu be jokios baimės, kad gali pritrūkti ginklų ar amunicijos. Apart to, tas reikškis, kad Jungtinės Tautos gali panaudoti daugiau darbininkiu tokiose šakose, kur gamyba dar nedavė užtektinai reikalingų gaminių.

Nekuriu organizacijos reiškia nuomone, kad jeigu Jungtiniu Valstiju, Kanados ir Britanijos reikalavimai patenkinti, tai reikia daugiau pagalbos siųsti Kinijai ir Sovietu Sajungai, nes tos šalys niekad neturėjo užtektinai ir neturės, nes tenai yra didelės kovos.

Galutina išvada yra ta, kad Jungtinės Tautos, ypatingai Amerika, Kanada ir Britanija, jau patenkina savo armiju reikalavimus ir dabar jau negalima teisingai neturėti užtektinai jėgų antram frontui Europoje.

KANADIECIŲ KUOPOS PIRMOJI VIETA

Lietuviu Literatūros Draugijos Centro Komiteto sekretorus draugas D. M. Solomaskas skelbia, laisvė, kiek kuri kuopa gaavo nauju nariu i Lietuviu Literatūros Draugija per praėjusiu vaju. Dama sąrašo pirmoji vieta stovi LLD 162 kuopa (Toronto) su 36 naujais nariais, antroji vieta stovi LLD 105 kuopa (Toronto) su 18 nauju nariu, trečioji vieta stovi LLD 137 kuopa (Montreal) su 14 nauju nariu. Ketvirta vieta užima amerikiečių kuopa su 13 nauju nariu. Penkta vieta užima vėl kanadiečių kuopa — 47 kuopa (Montreal) su 12 nauju nariu.

Buvo atsitikimų, kad kanadiečių kuopos laimėjo pirmą vietą lenkynėse, bet kad laimėtų visas tris eis vietas, tai dar neatsitiko. Tas reiskia, kad kanadiečių kuopos praejusias LLD vajuje sumusė istorinį rekordą. Jos sumusė amerikiečių kuopas kaip raundarmiečių vokiečius prie Stalingrado.

Ko dabar reikia, tai žiūrėti, kad toks puikus rekordas būtų saugomas; kad išbudavtos kuopos nebūtų apleistos. Organizacija, kaip ir bilavokos sugalys, turi būti nuolat laistoma, auginama, jeigu norima, kad ji nedžiūtų. Darbo dabar yra visokio ir galima organizacijas ušakyvinti, tik reikia valdyboms nenusauti. Ypatingai reikia daug dirbti apšvietos srityje. Dabartiniais laikais gyvenimas eina labai dideliu tempu ir ne kiekvienam galima sušpėti eiti su gyvenimu. Diskusijos dienos klausimais yra labai reikalingos. LLD kuopos turėtų organizuoti tokias diskusijas nors sykį i savaitę.

DAR ŽODIS DEL TO ALAUS

Nepasitenkinimas dėl "stokos" alaus nei kiek nemažėja. Obalasis, "no beer, no bonds" skamba vis garsiau ir garsiau. To viso aktyvizuojantis dar kartą panagrinioti tą klausimą ir išskirti viršun tikrus faktus.

Ar ištikryti tokia didelė "stoka" alaus Kanadoje? Stai faktai. Pirm kar Kanadoje buvo sunaudojama po 63.000.000 gallonų alaus j metus. Dabar sunaudojama tiek alaus, kad per metus laiko bus sunaudota 88.000.000 gallonų. Reiskia, 25.000.000 gallonų daugiau, negu kad buvo sunaudojama pirmkariniai laikais.

Ka tuomet rodo tas šauksmas, kad "nėra alaus"? Jis rodo vieną iš dviejų: arba, kad kanadiečiai tapo dideliais girtuokliais, arba, kad jie yra kieno nors kurstomi. Galimas daktas, kad tai visa propaganda organizuoja alaus braivorai, kad panaikinti suvaržyma. Ir vienas ir antras yra blogi ženklai. Jie rodo, kad kanadiečiai stovi žemam laipenyje, kas liečia morale.

Sovietu Sajungos, Kinijos ir kitų kraštų žmonės atiduoda karo reiklams viską, kur tik jie gali atiduoti. O pas mus atsiranda daug visokių, kur tik negali sumažinti svairulų vartojimo. Tai labai blogas reikškinys.

Reiskia atminti, kad alus yra tik mažas dalis visų visų reikškimu, kurie rodo nekokią kanadiečių morale. Visoki juodi marketai, visokios pastangos išsukti nuo savo šėro, karo laimėjimui yra blogas pasitarnavimas tiems, kurie yra paėmę ginklą i rankas.

Sio orlaivio lakėdas, atrodo, Alonzo Gavens, civilis lakėskuls, matydamas, kad susikuls, pakėlė orlaivio nosį ir užmetė ją ant medžio. Tikėtasi, ar ne, bet lakėskuls tik truputį susižeidė. Tas atsitiko netoli Pittsburgho, Leit.

Ivairiais Klausimais

Priešai Jau Toli Atmušti Atgal

Yra žmonių, kurie dar nabejoja, ar bus galima sumušti priešus. Jie nurodo, kad dar didelės priešų jėgos.

Kad priešai turi didelės jėgas, tai tiesa. Bet reikia ne užmiršti, kad jų didelės jėgos vietomis buvo labai nugautos ir atmuštos šimtus mylių. Štai keletas faktų.

Vokiečių pajėga skaitoma didžiausia iš visų Ašies valstybių. Bet ar ji nugalima? Perėjta žiema Raudonoji Armija atmušė ją vietomis ar ti dviejų šimtų mylių Masokvos fronte. Šią žiemą Raudonoji Armija pietiniame fronte atmušė vokiečius atgal vietomis virš 400 mylių. To pačiu laiku ji išmūšė vokiečius iš Šliusburgo tvirtovės ir išliusoavo Leningradą bei apsupimo. Ji toli pasivare Masokvos fronte ir ties Velikje Luki.

Britai atėmė iš italų Italijos Samolindą, Etiopiją, Eritreją ir kitas vietas pietinėje Afrikoje. Dabar jie ir jų tulkinkiniai vokiečiai baigiamai vyti iš šiaurinės Afrikos. Nuo El Alamein iki Tuniso yra virš 2.000 mylių, o britai jau arti Tuniso.

Sitie faktai rodo, kad priešai nėra tokie jau galingi. Pradžioj jiems sekėsi gerai, bet tik todėl, kad jų aukos buvo užkluptos netikėtai ir pavieniai. Dabar demokratijos jau gerai pasirengusios ir susijungusios. Britanijai yra didelė pajėga, kuri gali smogti priešui i nugarį mirtina smūgiu. Amerikos pajėga dar mažai tenaudota.

Pavojus glūdi ne priešų galioje, o demokratijos vyryvime. Jeigu demokratijos padarytu didelę klaidą, tai tik tuomet priešas išsiskutų nuo tokio likimo, kokio jis užsitarnavo.

Pabaltijo Kraštai "Priklauso" Visiems

Skaitant Naujienas, Keleivj ir kitus tarybininkų laikraščius atrodo, kad Lietuva ir kiti Pabaltijo kraštai "priklauso" visiems, tik ne Pabaltijo kraštų žmonėms. Tie laikraščiai pilni štai kokių išreikšimų: britai sutinka atiduoti Rusijai visus

Pabaltijos kraštus. Čechai sutinka atiduoti Rusijai Pabaltijo kraštus. Amerika ir Anglija sutinka užleisti Rusijai Pabaltijo kraštus, bet nori atstatyti Lenkijos 1939 metų sienas, ir t. t. i.

Nei viename laikraštyje nepraleidžiama P a b a l t i j o kraštų klausimas. Ir visuomet rašoma taip, kad atrodę, jog Sovietu Sajungai tikrai sugrius, jeigu negaus Pabaltijo kraštų. Taipgi, kad tie kraštai priklausys visiems ir kas tik nori, tas gali padovanoti juos Sovietu Sajungai.

Bet gi Pabaltijo kraštai priklausau Pabaltijo žmonėms. Jeigu jie norės, tai jie galės paaukšti su Sovietu Sajungai.

LAIŠKAS IŠ SSRS

Zemianu telpanti laiškas Liaudies Balsui prisimūtė draugė U. Bilienė iš Bielsk, Sasek, Juozas Bilis, kurio laiškas toliau žemiau, yra jos vyro brolis. Jis gyvenęs Kanadoje, bet vėliau sugrįžo i Lietuvą.

Gerbiamas broliu Jonai:

Jau daug metų nuo to laiko, kai aš apleidau Kanadą, kad galėčiau naudingai savam krašte kovoti su Lietuvos fašistuojančia buržuazija. Nuo to laiko teko paragauti smetoninkų kalėjimų ir kancelerijų.

Kovoje užsigrūdinau. Buvau priimtas i Lietuvos Komunistų Partiją ir paskyriau savo gyvenimą kovai iki pergalės.

1940 metais, su pagalbia Raudonosios Armijos, nusikratėm smetoninko fašizmo ir sukūrdėm sovietinę Lietuvą. Man buvo išdėstos sunkios pareigos — Kauno Apskrities Vykdomojo Komiteto pirmininko (apskrities viršininko). Turėjau praveisti visame apskrityje žemės reformą, atimti iš tų, kurie jos nedirba, ir atiduoti tiems, kurie patys dirba. Vieni buvusieji kumečiai, bernai ir mažametiai savo gėms po dešimt hektarų. Dvarų ir buožių gyvulių ir inventorių buvo išdalinti biedniukams.

O jeigu nenorės, tai atsisakirs, nes Sovietu konstitucija jiems garantuoja tas teises. Niekas kitas negali jų atiduoti Rusijai ar kam kitam.

Kas liečia Sovietu Sajungą, ji gyvena be Pabaltijo kraštų pirmiau, galėtų gyventi ir dabar. Bet jeiga tie kraštai prisižeidė, tai jos pareiga atplūdyti, tai jos pareiga atpūltyti. Kol to nėra, ji yra atsakomyja už Pabaltijo kraštų išvadavimą ir ji tai padarys.

Taip pat pasauliui gerai žinoma, kodėl nekurie elementai taip triukšmauja dėl Pabaltijo kraštų. Nemanykite, kad žmonės nežino, kokius tikslams tie Pabaltijo kraštai tampa. Tie elementai rūpinasi ne Pabaltijo kraštų žmonėmis. Pabaltijo kraštai tesudaro vos 6.000, 000 gyventojų. Be to, jiems yra gerai žinoma, kad tu kraštų žmonės savo valia susidėjo su Sovietu Sajungai. Tie elementai tokių žmonių negali. Kita, jeigu jiems žmonės apėtyti, tai yra daugiau žmonių, kuriais reiktu taipgi nuolatos rūpintis.

Pabaltijo kraštai praėtyti tarnavo reakcionieriams kaip kokia tvora tarp Vokiecijos ir Sovietu Sajungos. Jie taip pat buvo lidzais antisovietinei veiklai. Jiems norėjusi ir dabar atstatyti tą tvorą.

Pabaltijo kraštų žmonės, tačiau, nemano jiems tarnauti i tokia kryptym ir jie niekad nesiejis išnaudoti sąjėdė kad kitų labo. O Naujienos ir Keleivys, kad ir kažin kaip nuduoda esa Lietuvos draugai, tarnauja tiems reakcionieriams. Kuomet jie nori paverginti Pabaltijo kraštus ta tvora, kokia jie buvo pirm karu.

Tokia politika linkui Sovietu Sajungos, linkui Pabaltijo kraštų ir linkui kitų kraštų yra žalinga būsimai taikai ir viso pasaulio žmonių interesams, o ypatingai Pabaltijo kraštų žmonių interesams.

me lietuvių dalynye orinio desanto. Musame vokiečius be pasigalėjimo. Mūsų šūkis: Kas įsibrovė i mūsų šalį, kad ją pavergti, nei vienas neturi šieiti iš jos gyvas!

Pasveikink nuo maneš Lauđą. Nuo jo buvau gavęs laiška iš Ispanijos. Jam rašiau, kad negavau atsakymo. Pasakyk jam, kad kaip tik bus Lietuva atvaduota, lai jis grįžta, darbo užteka. Pasveikink visus mano pažintamus lietuvius. Parašyk daug apie save, šeimyną ir Kanados lietuvių gyvenimą. Manau, kad dar teks pasimatuoti. Gal ir aš po karo atvažiuosiu i Ameriką su ekskursija. Šiameidme daug linkėjimų Kanados lietuviams nuo lietuvių Raudonosios Armijos kovotojų.

Tavo brolis

J. Bilis

Maskva.

KAS KAP REMIA

Dr. A. Žilinskaitė, Lawrence, Mass., atsinaujindama prenumeratą, laikraščio paramai paaukėjo \$4.00.

Dr. M. Vilkickas, Toronto, atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukėjo \$2.00.

Dr. J. Krasauskas, Norwood, Mass., prisimūtė vieną naują prenumeratą ir laikraščio paramai suriukto aukų \$10.00.

Dr. M. Paragis, Montreal, ir dr. Fel. Šimkūnė, Kearny, N. J., prisimūtė po vieną naują prenumeratą.

Dr. F. Imbrasas, Port Arthur, Ont., prisimūtė dvi atnaujintas prenumeratas ir dr. J. Krisčiūnas, Vancouver, B. C., prisimūtė vieną naują prenumeratą.

Visiems už paramą ir padarbdavimą tariame širdingą ačiū.

Administracija

AUKA SOVIETU KOVOTOJŲ PARAMAI

Prieš kurį laiką per laikraščio administraciją gauta nuo dr. J. Paltanavičiaus \$3.00, kuriuos draugas skiria Sovietu kovotojų paramai.

Draugo aukai šiomis dienomis bus perduota Kanados Lietuvių Nacionaliam Komitetui.

Adm.

SYPSENSOS

Neatsargumas ar ...

Viena kūma, kurios dukte laimėjo pirmą prizą muzikos festivalyje, negalėjo išskėsti nenuejūs pas savo kaimynką, gulničią ligoninėj, kad pasigirti.

— Tikėsi, ar ne, bet aš šiandien labai laiminga. Mano dukte laimėjo pirmą prizą — suauko kūma, vos pasveikinusi ligonę.

— Nei kiek nesistebiu — atsakė ligonė. — Atsimeni kaip mes kiaušė laimėjo mėlyną juostą kiaušiu parodoj?

Jis Negali Pralenkti

Zmona (užpakalinė sėdynė): — Nevažiuok taip greitai, Jurgi! Vyras: — Kodėl? Zmona: — Tas policmanas ant motorciklo nepajėgias tavęs pralenkti.

Tai Padaryk Vieną ...

Ciklinuko žmona užėjo pas miestelio fotografą ir paklausė: — Ar tamsta darai natūralaus dydžio paveikslus iš mažų nuotraukų? — Taip, darau. — Tai padaryk man vieną iš šitos nuotraukos. Žūrėk, kad ji būtų tokio dydžio, kaip kad šis kumeliukas yra.

Pastabos

Ontarijos seimelis galų galė priėmė kolektyvio susitarimo bilį.

Nuo dabar samdytojai negalės atsisakyti tartis su darbininkų unijomis.

Taipgi bus susižengimas persekoti darbininkus už ukininį veikimą.

Kompanijinės unijos taipgi pakiciamos po stalū.

Darbininkams reikia dabar sukrukti ir organizuotis.

Siemet pirmą gegužės demonstracijų nebus. Darbininkai nenori sugaišti.

Bet gegužės antrą dieną, sekmdienį, įvyks dideli masiniai mitingai.

Tik pirmos gegužės obalasis siemet bus visai skirtingas.

Pirmosios gegužės obalasis per ilgą laiką buvo: "Padėti darbo frankis!"

Minėdami tą dieną, darbininkai naujino kovą už 8 valandas dieną.

Dabar nėra prasmės reikalauti 8 valandų darbo dienos.

Siemet pirmosios gegužės obalasis bus: "Ramkit ataką!"

Lietuviški t a rybininkai reikalauja, kad Kanados valdžia leistu jiems organizuoti savo armiją.

Klausimas kyka, kuo jie tą armiją išlaikytų?

Žmonės turi nemažai galvas, bet tuščias.

Vieno kareivio išlaikymas ir apginklavimas reikalauja didelės sumos pinigų.

Imant dėmon tarybininkų pajėgas, jiems būtų sunku išlaikyti per metus viens kareivį.

Na, o ar daug naudos "Lietuvių" būtų iš to vieno tarybininko kareivio?

Draugas V. Bovinas, Amerikos Lietuvių Meno Sajungos sekretorius, pranešė, kad veiklų rašymo kontestas atidėtas iki rudens.

Jis ragina kanadiečius rašyti veikalus ir bandyti laimėti kontestą.

Jų manymu, kanadiečių tarpe yra daugiau veikalų rašytoju.

Pasitenkite, draugai ir draugės, nes veikalų labai reikia.

Rašant veikalus, reikia bandyti rašyti juos iš šiu dienų įvykiu.

Veikalų, vaizduojančių dabartinius įvykius, lietuvių kalboj nėra visai. O jų labai reikia.

Šiu dienų įvykiai duoda veikalų rašytojams daug temų.

Ar nebūtų gerai atgaivinti rašytojų ratelii?

Šeniau rašytojų ratelii davė geres rezultatus.

Kada Toronto buvo rašytojų ratelii, buvo daug nuveiktai.

Tarkit žodį šiuo klausimu visi, kuriems rūpi padirbti šioj srityj.

J. Y.

Saugokit Sveikata

Rašo Dr. J. J. Kaskiaucius
530 Summer Ave.
Newark, N. J.

IS vėliausių bakterijas sukaukiančių vaistų "sulfa" grupės — sulfathiazole daug gerą daro lyties ligose.

Greitasis triperis, įsienėjęs triperis (gonorėja), šankroidai (minkštasis šankris) ir bet kokie mišrūs bakteriniai apškrūtinę šlapimo kanalo, pūslės ir prostatinės liaukos greičiai ir greit pasitaiko nuo sulfathiazolo.

Tačiau šis vaistas yra reikalingas atsargumo. Ilgai jo vartoti negalima, nes gali pridaryti organizmui ir žalos. Vartoti jis tenka tik po tiesiogine gydytojo priežiūra.

Sulfathiazolis — geras vaistas ir plaučių įdeginimų gydymui. Duoda geresnį pasiekimą, negu sulfanilamidas arba sulfadiazolis. Bendrai, jis ne taip nuodingas, kaip šie du pastarieji — ir greičiau pakreipia ligos eigą geresnėn pusei.

Paprastai pati pirmutinė doza esti nemaža: 40-60 gramų per burną, o paskiau — po 15 gramų kas 4 valandas, diena ir naktį, kol karščiо visai nebėra bet diena ar dvi. Tada šio vaisto nebereikia. Be to, kai kada vartojama dar ir pritikamo kraujaskystis (serum).

Vitaminas B padeda kraujopyčiai. Jei žmogui stoka šio vitamino per ilgesnį laiką, tai jam pradeda eiti blogyn kraujopyčiai. Išsiplečia širdis, išsiplečia paviršutinės kraujagyslės. Sunkiu pasidaro ant krūtinės, lyg trošku, lyg oro permažai.

Geriausias vaistas: vitamino B didelės dozės. Nuo to kraujas įgauna geresnį gabumą išnešioti deguonį (oksigeną) po kūno audinius. Paviršutinės kraujagyslės susitraukia ir lygiai varinėja kraują, inkstai geriau valo kraują, daugiau perleidžia šlapumui, ir širdis po truputį susitraukia, pasidaro nebetokia didelė. Greitam reikalui ištekus, tas vitaminas B leidžiamas su adata į raumenis arba stacionariai gyslon. O šiaip — vartojamas per burną.

MOKSLO PAŽANGA SOVIETŲ SĄJUNGOJ

Kiekvienam a p s i švietusiam žmogui žinoma, jog Sovietų Sąjunga varė pirmyn mokslinius tyrinėjimus visuomet, nežinint jokių kliūčių bei trūkumų šiaip gyvenime. Žymia dalim dėka mokslinių savo atradimų, Sovietai taip stipriai atrėmia ir hitlerininkus, sako amerikiečiai ir angliai stebėtojai. O David Dietz, mokslo skyriaus redaktorius amerikiniuose Scripps-Howard laikraščiuose, pataria Jungtinėms Valstijom pasekti Sovietų Sąjungos pavyzdžiu moksliniai — pramonėkuose tyrinėjimuose, kad Amerika nepasiliktų užnugarėje. Jis numato po karo juo didesnę praktiškai-mokslinę Sovietų pažangą pramonėje ir ūkyje.

Dietz, tarp kitko, nurodo, kaip sėkmingai Sovietai išplėtojo dirbtinės gumos (robo) gaminimą, ir primena, jog nors Sovietų Sąjunga tu-

ri gausiausias po Amerikos žibalo versmes, tačiau ieško ir atranda vis naujų žibalo-kuro šaltinių.

Nežinint didelių kiekių turimo žibalo (iš kurio dirbama gazolinas), Sovietų šalyje buvo taupomas, ir pirm šio karo veikė jau 100 tūkstančių taip įrengtų trokų ir automobilių, kad juos varė dujos, pagaminamos iš malkų bevažiuojant šiem trokam ir automobiliams.

Nes senose, išnaudotose ir apleistose angliakasyklose sovietiniai inžinieriai įrengė žibinamųjų dujų dirbalykus. Dujos tam tikrais vamzdžiais išvedamos viršun ir naudojamos visokiems pramonės ir gyvenimo reikalams. Jos gali būti vartojamos ir automobiliams varyti.

Atradimų pirmenybę Sovietuose galima spręsti, kad ir iš poros šitokių faktų:

1917 metais Rusijoje tebuvo vartojama tik 20 skirtingų cheminių elementų visose pramonės šakose, o 1941 metais Sovietai naudojo jau 80 įvairių cheminių elementų įvairiose pramonėse. 1917 m. Rusijoje buvo gaminama tik mažiukai biskeliai mineralinių trašų, bet Sovietai surado gausingas kasyklas svarbiausių tos rūšies trašų-fosfatų ir jau 1937 metais pagamino 1,500,000 tonų tokių trašų.

Vien tik didžiųjų ir svarbiųjų mokslinių atradimų yra Sovietuose padaryta tolika ilga eilė, kad jų negalima būtų čia net suminėti, nors tik po vieną žodį tebutų vartojama kiekvienam.

Drang nach Osten. Vokiečiai belaisviai varomi per sovietinį miestelį, kurį jie patys sugriovė, į rytus, į belaisvių stovyklas. Tik belaisviai tu-

ri progą pamatyti Sovietų Sąjungos gilumą. Kurie nepasiduoda, tie būna arba užmušti arba atstumti atgal. Taip žuvo milijonai.

Ekonominiai Baltijos Kraštų Ryšiai su SSRS

William Maxwell, jaunas Amerikos žurnalistas, savo straipsnyje, Soviet Russia Today žurnale, gyvdena, kaip ir kodėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonės prisidėjo prie Sovietų Sąjungos.

Tarp kitų dalykų, jis paličia ir ekonominius klausimus, kurie, mūsų manymu, yra gana įdomūs diskutuoti.

Ne veltui kai kurie kapitalistai susirūpinę, kad Sovietų Respublika po karo nepretenktų jų moksle ir technikoje.

J. C. K.

nės Azijos vatą ir Smolensko linus. Gi "cordou sanitaire" ne tik izoliavo Rusiją; jis taipgi aparaliavo Baltijos kraštus. Darbininkų skaičius Krenholmo tekstilės įmonės Estijoje, visai prie Sovietų rubežinis, nupuolė nuo 14,000 darbininkų 1914 metais iki 2,000 darbininkų 1940 metais. Latvijoje, industrinių darbininkų skaičius nupuolė nuo 108,000 darbininkų 1913 metais iki 62,000 darbininkų 1929 metais, kada buvo pato geriausias. Lietuvoje, paveldas buvo del groti pat. Naminė rinka del agrikutūrinų produktų susitraukė, o išsiveršus karui, 1939 metais, dingo ir Britų rinka. Ūkininkystė atsidiūrė į gilų krių.

Baltijos kraštų žmonės, sudarantiems šeštus milijonus, buvo perduag aišku, kad jie negalės išspręsti tiek pat ekonominių problemų, kaip ir tautinės nepriklausomybės. Dar daugiau, abidvi Europos jėgų grupės, su kuriomis Baltijos kraštų valdžios žaidė, savo ekonominius santykius su Baltijos valstybėmis pastatė ant imperialistinių pamatų. Jeigu Baltijos valstybės nebūtų buvusios atplėtos nuo Sovietų, jos būtų padariusios tokią pat ekonominį progresą, kaip ir visos karštas. Progresas, padarytas suvargusios Vakarinės Baltarusijos, jų kaiminkos, per keletą sovietinio režimo mėnesių, aiškiai parodė net tiems, kurie buvo suklaidinti a n t i sovietinės propagandos. Neaiškas buvo prašalintas, darbo diena

Maisto Suspaudimas ir Drėgmės Prašalinimas

Neseniai Vašingtone ministeriai, kongresmanai ir Anglijos, Sovietų ir Kinijos atstovai valgė moksliniai išdžiovintą-nusausintą ir suspaustą maistą bankiete, kurį jiems iškėlė Amerikos Lend-Lease (karinių paskolų) Administracija. Tuo poikiu buvo atžymėta dimetinė sukaktis nuo Lend-Lease įstatymo išleidimo.

Dorothy Lamour su savo vyrų kapitono Howardu po "double-ring" e e remonių pas jos tėvus.

Tų politikų pietūs susidėjo vien iš sekamų valgio daiktų, kurie visų buvo pagaminti iš nusausintų produktų ir "atsviežinti", pridėjus prie jų vandens, pirm verdant, keptant ar atšaldant.

Soy pupų ariuba, maltos mėsos kepsnys, bulvių košė, morkos, burakai ir kt.

Tuomi buvo įrodyta, kad galima sveikai ir gardžiai pagalyti, naudojant vien tokius maisto dalykus, iš kurių buvo ištraukti visas vanduo, visa drėgmė kiek tikta galima.

Bet kam toks valgių nu-

sausinimas ir suspaudimas reikalingas? Ogi tapyti vietai laisvose dabar, kada Amerika turi persiesti per jūras daugias maisto savoms armijoms ir kitoms šalims, kurioms Jungtinės Valstijos teikia paramą pagal Lend-Lease įstatymą.

Įvairiuose maisto produktuose yra labai daug drėgmės, arba vandens. Tokiu būdu, ištraukus vandenį, žalias maistas lieka net dešimt kartų lengvesnis, ir valgio produktai, kurie pirmiau svėrė, sakysime, 10 tonų, paskui tesveria tik vieną toną.

buvo sutrumpinta nuo dešimties ir dvylikos valandų iki aštuonių valandų, įstojus vakacijoms su atlyginimu. Industrinė gamyba pakilo dvygubai. Valstieciai galvo žemės iš didelių dvarų, taipgi mašinų joms apdirbimui.

Naujos Baltijos kraštų vyriausybės ėmėsi tokių pat žygių padėjimui pamatu del tokio pat progreso. Jos nacionalizavo žemę del išdalinimo valstiečiams. Taipgi nacionalizavo stambiąja industrija ir bankus. Todel jos pasiskelbė sovietinėmis socialistinėmis respublikomis ir padavė prašymą primti į Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungą. Tas prašymas buvo patenkintas.

Per sekančius metus, Baltijos kraštų žmonių likimas buvo rankose parlamentų, išrinktų pirm įstojimo į Sovietų Sąjungą. Nebuvo pro šali, dabartinę situaciją, pažymėti, kad Lietuvos valdžia susideda iš lietuvių, Latvijos — iš latvių, o Estijos — iš estų. Latvijos prezidentas — jis dabar vadinais Latvijos SSR Aukščiausio Sovieto Prezidiumo pirmininku — yra profesorius Augustas Kirichenstėnas, tarptautiniai pasižymėjęs mokslininkas. Jos premjeras, Vilis Latsis, yra toks populiarus rašytojas, kad net prie seno režimo laikraščiai, tapindami jo apysaką, spausdindavo 30,000 kopijų daugiau. O reikia atminti, kad Latvija turi tik du milijonus gyventojų.

Ko Baltijos žmonės atsiekė įstodami į Sovietų Sąjungą? Jie negalėjo atitaistyti to žalos, kurią padarė pirmesnės vyriausybės, padėdamos atimesti siūlomą sąjungą prieš Hitlerį, kas padarė Hitlerio invaziją neišvengiamą. To rezultate, jų kraštai buvo sumindžioti ir okupuoti jau dvidešimt su virš mėnesių. Bet gyvybės oesimbių, jeigu ne šimtų tūkstančių jų piliečių buvo išgelbėtos evakuojant juos į Sovietų gilumą. Vien Latvijos pabėgėliai, norėdami atsidiėkoti, suaukavo iš savo uždarbio užtekinai nupirkimui kolonos tankų ir eskadrėnorių del Raudonosios Armijos. Latvijos pėstininkų divizija kovoją į vakarus su tokiu smarkumu ir pasiryžimu, kad ji laimėjo gvardiečių vardą.

Betrakiant iš maisto drėgmės, jis yra spaudžiamas. Spaudimas išstamia iš maisto ne tik drėgmę, bet ir orą taip, kad dar nuo 35 iki 50 procentų sumažėja vieta, kuri ūžima tas maistas. Todel juo daugiau maisto galima sutalpinti į laiva.

Valgio produktai yra paliausuojami nuo vandens ir oro, pagalba amerikiečio inžinieriaus J. C. Donnelly'o išradimą.

Skirtingiems maisto dalykams, reikia ir skirtingos temperatūros ir spaudimo. Kai kurie valgiai net užšaldomi pirm spaudimo; tai tuo tikslu, kad riebalų rutulėliai juose nebūtų suardyti bespaudžiant.

Spaudimo būna nuo 250 iki 2,500 svarų ant kiekvieno ketvirtainio colio. Spaudimas gi nutilkomas taip, kad nesugadintų vitaminių ir maisto vertės abelai.

Maistas sparčiai spaudžiamas į tam tikrus gabalus, kaip plytas. Viena mašina, pavyzdžiui, per minutę pagamina iki 170 tokių "plytų". O iš spaudžiančiosios mašinos maisto "plyta" tuojau pereina į apvyniojančią mašiną. Pastaroji bematant daliai apvynioja celofane "plyta" ir kaitinta geležimi jų užantspauduoja.

Tuo būdu 537 švieži kiaušiniai taip nusausinami ir suspaudžiami, kad susidaro tik tai 14 svarų nedidelės gabalas, maždaug tokis, kaip poros čeverių dėžutė; bulvių į tokią "plytą" tiek suspaudžiama, kad užtenka šimtui vyrų prie pietų.

Taip moksliniai išdžiovintas ir suspaustas maistas ilgai išsilaiko negedamas. Bet svarbiausia tai tas, kad šitai apdirbti maisto dalykai sutaupa daug vietos laivose. Nors Amerika ir kitos Jungtinės Tautos vis dar neturi tiek prekinių vasių, kiek pagėdijama kovoj prieš fašistų Ašį.

(Bus daugiau)

N. M.

Lietuvių Literatūros Draugijos 21 Kuopa Rengia

KONCERTA

Detroito Moterų Pažangos Choras

Sekmadienį, Gegužio (May) 2 Dieną

Jugoslavų Salej, 1351 Drouillard Rd.

WINDSOR, ONT.

Programą Pildys

Detroito Moterų Pažangos Choras

Taipgi Dainuos Torontietė Pasižymėjusi Solistė

Elena Degutienė

KONCERTAS RENGIAMAS LIAUDIŲ BALSŲ NAUDAI

E. Degutienė

Prađžia 2 val. p. p.

Įzanga: iš anksto 50 c. prie durų 65 c.

Lietuvos Valstiečių Apiplėšimo "Šventė"

T. Kurinaitis
Lietuvos TSR Maisto Pramonės Liaudies Komisaras

(Šis straipsnis rašytas 1940 metų rudenį, bet labai daug pasako apie Lietuvos valstiečių padėtį — Red.)

Vokiškasis Vilniaus ir Kauno radijas ėmė skelbti, kad a. m. spalio 4 d. ruošinama derliaus padėkos šventė, kad, girdi, nors ir valstiečiai visi ištekinai atimami, bet užtat jam pagarba reikiama — derliaus šventė rengiama, ir, kad valstiečiai, atsidėkodami už tai, turi atiduoti savo produktus okupantams.

Klausant panašių pranešimų buvo aišku, kad tai bus ne derliaus šventė, bet valstiečių apiplėšimo šventė. Bet, kada vokiškasis radijas pranešė, kaip toji "šventė" Kaune, spalio 4 d. buvo atšvieta, paaiškėjo, kad tai buvo daugiau negu šlykštus pasityčiojimas iš Lietuvos valstiečių.

Vadinamoje "šventėje", kuri buvo suruošta Valstiečių

reikiama, tas be pasigūlėjimo bus žudomas ir kankinamas. Klausant tą šlykštų ir skaudų pasityčiojimo iš Lietuvos valstiečių, prisimena įamokojimas, kaip vienas žmogžudys prieš šūdydamas savo antkai, priversdavo nelaiminguosius daimnui ir melstis už žmogžudžio sveikatą. Ar begali būti didesnis pasityčiojimas iš Lietuvos valstiečio, kaip šios rūšies šventė. Kiekvienam kyla klausimas, dėl ko turi būti žiauriausios šiandienos Lietuvos valstietis? Ar dėl to, kad nuomolis okupantai, lietuvių pasidavėlių padedami, atima iš valstiečio paskutinį kėšni duonos ir atiduoda vokiškiems smaugėjams, o jį patį verčia skursti ir badauti? Ar dėl to turi žiauriausios valstietis, kad lietuviui, gaminančiam visas gerybes, iš jo pagamintų produktų okupantai niekšiška skiria 5-8 kartus mažesnę maisto normą, negu vokiečiui ir dar tas pačios neduoda? Ar dėl to turi žiauriausios valstietis, kad jo tėvų ir protėvių krauju ir prakaitu aplaistyta žemė, karts nuo karto vis daugiau yra užgrobiama vokiškųjų okupantų? Ar dėl to turi žiauriausios Lietuvos valstietis, kad kryžiuočių palikuonys

— hitlerininkai — demonstratyviai gabena į Lietuvą vokiškuosius ir olandiškus fašistinius valkatas ir repatrijavusius vokiečius, o krašto šeimininkus — lietuvius grūda Vokietijon arba į frontą prašūčiai? Ar dėl to turi žiauriausios valstietis, kad jo vaikai negali baigti mokslo — lankyti universitetą netilki katorginės darbo tarnybos Vokietijoje — kur patekę, vargu kuris iš ten grįžtų? Ar dėl to turi žiauriausios valstietis, kad senas Lietuvos miestas Kaunas, jo tėvų, senelių ir prosenelių statytas, daug sykų jo bočių krauju nuo kraugerbių kryžiuočių apgintas, šiandieną iškilmingai okupantų apgyvendintas vokiečiais, o lietuvis iš jo išvaromi? Ar dėl to turi žiauriausios Lietuvos valstietis, kad oкупantai ruošiasi išankinti arba vergais padaryti lietuvių tautą, o jos žemę kolonizuoti kruvinaisiais vokiečiais, kad jie panaikino Lietuvos vardą, o Lietuvą ir Ostlandą kaip provinciją įjungė? Ne, nė vienas doras lietuvis šiandieną nesidžiaugia. Nieko nepadės jei okupantų ruošiamas šventės, nei jų siūloma už priverstinių pristatymų pildymą degtinė.

Ziaurasis okupantas velniui mano, kad lietuvis galima papirkti blęžtūva ir degtine. Keršto ir kovos jausmas dega šiandieną kiekvieno dorą lietuviu būdyje prieš okupantus. Lietuvis — nevergas hitlerininkų siurbėliams ir jų lietuviškoms pakalikam. Lietuvis kovos ir tikrovės laimės.

ŽINIOS IS MONTREALO LIETUVIŲ KOLONIJOS

IS LLD 47 KUOPOS Susirinkimo

Užpereito sekmadienio vakarą atsibuvo LLD 47 kuopos mėnesinis narių susirinkimas, kuriame buvo aptarti bėgantieji kuopos reikalai. LLD vajuos laike gauta 10 naujų narių, kuriems aš liniki pasekmingai darbuotis mūsų tarpe. Tenka pagyrimas 47 kuopos nariams už užsimokėjimą narių duoklių. Tik 15 narių dar nežuimokėję narių duoklių. Didelis kreditas

— hitlerininkai — demonstratyviai gabena į Lietuvą vokiškuosius ir olandiškus fašistinius valkatas ir repatrijavusius vokiečius, o krašto šeimininkus — lietuvius grūda Vokietijon arba į frontą prašūčiai? Ar dėl to turi žiauriausios valstietis, kad jo vaikai negali baigti mokslo — lankyti universitetą netilki katorginės darbo tarnybos Vokietijoje — kur patekę, vargu kuris iš ten grįžtų? Ar dėl to turi žiauriausios valstietis, kad senas Lietuvos miestas Kaunas, jo tėvų, senelių ir prosenelių statytas, daug sykų jo bočių krauju nuo kraugerbių kryžiuočių apgintas, šiandieną iškilmingai okupantų apgyvendintas vokiečiais, o lietuvis iš jo išvaromi? Ar dėl to turi žiauriausios Lietuvos valstietis, kad oкупantai ruošiasi išankinti arba vergais padaryti lietuvių tautą, o jos žemę kolonizuoti kruvinaisiais vokiečiais, kad jie panaikino Lietuvos vardą, o Lietuvą ir Ostlandą kaip provinciją įjungė? Ne, nė vienas doras lietuvis šiandieną nesidžiaugia. Nieko nepadės jei okupantų ruošiamas šventės, nei jų siūloma už priverstinių pristatymų pildymą degtinė.

Ziaurasis okupantas velniui mano, kad lietuvis galima papirkti blęžtūva ir degtine. Keršto ir kovos jausmas dega šiandieną kiekvieno dorą lietuviu būdyje prieš okupantus. Lietuvis — nevergas hitlerininkų siurbėliams ir jų lietuviškoms pakalikam. Lietuvis kovos ir tikrovės laimės.

tas tenka kuopos sekretoriui draugui A. Markevičiui, kuris rūpestingai stengiasi išrinkti iš narių mokesčius. Baigiantis žieminiam sezonui ir aštant naujam pasvarsiui, buvo nutarta paimti piknikams vietą. Tuomi pasirūpinti palikta valdybai. Apatarūs šiuos kelius reikalus, turėjome kalbėti su draugu A. Lukoš, kuris kalbėjo turėjo: Kodel Vokietija tapo fašizmu rėmėja? Naujuose sumanymuose buvo nutarta suruošti vakarienę žiemos sezonui užsąigti.

Smagi Vakarienė
Ano šeštadienio vakare Jaunimo choras turėjo pirmą sykū šią žiemą labai smagią vakarienę Rozmonte.

Si vakarienė buvo viena iš geriausių. Tokios vakarienės nebuvome dar turėję šią žiemą. Apart skanių valgių, buvo ir gėrimų. Žmonių buvo labai daug, kurių tarpe buvo didelis skaičius jaunuolių. Kiek užsąigandus ir pasiūklečiavus, draugas B. Juraitis, padėjo visiems už skaitingą atsilankymą, paaiškino, kad vakarienė suruošta Jaunimo choro kelionei į Ottavą parenti. Draugas B. Petronis atsikėpė su prašymu, kad svečiai nepasigalėtų parenti šį choro žygį. Svečiai, suprasdami reikalo svarbą, pradėjo sąjūti penkines. Vakarienė pasibaigus buvo šokiai griežiant J. Adomoniui. Svečiai šoko iki vėluomos. Už šios vakarienės prisirosimą ir gerą patarnavimą svečiams, krečiūtas tenka šiems draugams ir draugėm: Juškevičaitėi, Naruševičienei, Adomonienei, Minotaitėi, Kiliševičienei, Pelakauskai ir Joneliūnei.

Lankėsi Krevėliai
Užpereitą penktadienį vakare LLD kuopos susirinkime turėjome kareivį B. Kvietinską. Buvo parvažiavęs ant trijų dienų. Savaitę prieš tai buvo parvažiavęs K. Kiliševičius. Smagus ir energingas. Lin-

Laukiame Svarbaus Svečio iš Amerikos

Birutė

MONTREAL — Per eilę metų lietuviai čia turėjo įvairių ir svarbių svečių kalbėtojų masiniuose susirinkimuose bei parengimuose. Bet šiuo laiku, tikimasi, Montrealo lietuviai turės progą išgirsti vieną iš svarbiausių, kadangi jis yra oficialus lietuvių tautos atstovas, atstovas, kuris atstovauja tikrai Lietuvos liaudį, kuri šiandien kartu, kaip narė galingosios Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungos, didvyriškai kariuoliai prieš užsivėrikas nazių gajaus už išlaisvinimą Lietuvos. — tai yra Generalio Sovietų Sąjungos Konsulato narį Povilą Rotomskį.

Povilas Rotomskis yra oficialus Sovietų Sąjungos Generalinio Konsulato narys New York'e, su kuriuo LLD Kanados Veikiantis Komitetas užvedė susirašėjimą tuo tikslu, prašant, kad jis atvažiuotų į Montrealą kalbėti masiniam lietuvių susirinkime. Povilas Rotomskis mielai sutiko Veikiantis Komiteto užkvietai primti ir atvykti į Montrealą. Todėl nesudarys kokių nors netikėtų kliūčių, tikrai turėsime progą išgirsti tą geriausią svečių pas mus kalbant. Toks susirinkimas manoma šaukti sekmadienį, gegu-

Musolinis ir Hitleris vėl buvo susitikę. Šiuo kartu jų konferencijai vardas buvo duotas: "Krizio konferencija." Jie tarėsi, kaip išgelbėti savo kailį.

žio 9 d. Vieti ir kokių liauku susirinkimas įvyks, bus prašėta vėliau. O dabar tik prašomi visi ir visos lietuviai niekur ir niekuo tą sekmadienį neužimti, bet pasiroškite sutikti gerbiama mūsų tautos, dalvaujančios mirtinose kovose, atstovą Povilą Rotomskį.

L. B. Koresp.

TORONTO. — Prie jau pasiskelbusių kandidatų į Ontarijos Liberalų Partijos vadus, prisidėjo dar vienas kandidatas — Mr. McQuesten, viešleliu ministeris. Anksčiau savo kandidatūras pasiskelbusias yra dabartinis premjeras Conant, Arthur W. Roebuck ir Hary Nixon.

Grupė Rezervinės Armijos. Ją sudaro visokių sluoganti žmonės. Bankų prezidentai, tarnautojai, darbininkai ir

kiti. Ji suorganizuota dėl gyvenimo Kaanados, jeigu iškiltų reikalas. Kiekvieno Kanados patrioto pareiga prisirašyti

prie jos. Šis paveikslas buvo nuimtas ana s e k madienį laike Rezervinės Armijos parado Toronte.

VALSTIECIO SŪNUS

GYVENIMO AUDROSE

APFYSAKA

(Tarsa)
Brangusis Martynai!

Vakar pas mus buvo graži pirmą dieną pavasario. Tai priminė man mūsų laimingą praeitį. Oh, kaip aš tada buvau laimingas ir kaip dabar nelaimingas! Mus skiria kelis tūkstantai mylių atstos, bet mano jausmai, karšta meilė link tavęs yra ta pati. Rytais ir vakarais galvoju apie tave! Kelis kartus buvau pas tavo tėvelius ir klausiau žinių! Jau du mėnesiai laiko negaunu nei žodelio! Firmiau gaudavau, o dabar nieko! Bijau, ar ta Amerika nepavėkė ir j tave. Ką tai busais jaučia mano širdis! Laimingas nors mūsų praecia! Aš vis raminuos, kad mūsų gyvenimo keliai tik laikinai persikyrė ir jie greitai susis į vieną kelį ant visados! Laukiu ir trokštu tos valandos! Tikiu tavo žodžiams!

Nežinau, ar tu, brangusis, gavai mano paskutinius laiškus? Labai abejoju! Aš bijau dėl jų. Tu pameni Skūrą, žemesnės mokyklos mokytojo brolių. Jis vėl parvažiavo. Jis dažnai vykdamas į miestelį parvežti laikraščių, laikysiu ir ten nuešdavu. Jis išnešė tau rašytus

laiškus, o nei vieno neparnešė. Aš jam tikėjau. Bet vakar nuėjau pas juos parsinešti laikraščių ir, o mano nelaimė! Kieme pamaciau tavo rašytą voką, ant kurio buvo mano vardas ir pavardė. Vokas šiurkščiai perplėtas. Ant jo stovėjo pašto žymė, kad jis iš Jungtinių Valstijų išsiųstas penkiolika dienų atgal.

Užklausiui, kur mano laiškas. Jis baisiai persimainė veide, įraudo ir mirkiodamas atsakė, kad laiško nebuvo, kad gavo tik voką, kurį ir numetė.

Šiandien aš buvau pастe. Man paaiškino, kad vakar Skūra paėmė tris mano laiškus. Pasirodė, kad ir mano tavo rašyto laiško nepridavė. Matyti, kad tas gyvulys atplėšė mano laiškus, perkaitė, tą pat padarė ir su tavo laišku. Jis pažvelgė savo kreivomis akimis į mūsų širdis!... Biatur!

Bet gal tai mano kaltė ir didelis pasitikėjimas. Bet jis dirbo ne sau, o Ignui įsakymu, kuris, kaip tu žinai, jau senai prie manęs kimba. Ignas dabar yra pirmutinis užveizda valdžios degtinės (monopolio). Jis yra biaurus ir aš jo nekenčiu!

prie jos. Šis paveikslas buvo nuimtas ana s e k madienį laike Rezervinės Armijos parado Toronte.

Mano brangus tėvelis pilnai su manimi sutinka. Bet motina, o motina, daro didelę klaidą. Ji sako, kad Ignas turi gerą darbą, gerą algą, turtingas ir ji būtų laiminga mane matyti tokio žmogaus žmona. Ji norėtų, kad aš pasilikčiau čia, kur ji galėtų mane matyti. Gal būt daug veikia ir jos nešveikata. Biaurus jis, ypatingai po to, kaip su Skūra vogė mūsų laiškus!

Brangusis, rašyk man greitai! Pašte paprašiau, kad visus mano laiškus perduotų tik mano tėveliams arba man tiesiai.

Branganusis, aš tavo iki mirties! Mano mintis nuolatos gyvuoja klevas ir ta plati ovelis tavo tėvo sode! Būk laimingas. Prisiimk savo nelaimingą Katrę! Trokštu, kad mūsų keliai greičiau susivienytų ir gyventume meljė ir laimjė.

Primk šią rūtį šakelę. Aš ją karštai bučiavau, ką prašau ir tave padaryti, tai nors taip susijungs mūsų lūpos.

Tavo Katrė.

VIII

Martyna, kaip drugsis sukūtė. Jis gerai žinojo monopolio vedėją Igną, kuris būdamas latras, buvo atkaklus ir savo tiklo atstiekinimui imdavo visokių priemonių. Jis gerai pažino ir Skūrą, kuris už degtinę tėvą ir motiną par-

duotų. Jis jautė, kad Vosilkiene padės Ignui.

"Kas daryti? Kur išėjimas? Kaip pagelbėti Katrei ir išgelbėti ją?" toki klausimai stovėjo prieš jį. Slūstų žmogaus jai laivakortė, bet veik paskutiniuos pinigus pasiuntė tėvui. Darbai prastai eina ir dirba tik keturias dienas ir savaitę. Ilgiau laukti, kol aussidarys užteiktinai pinigų, tai klausimas, kaip dalykai pasiauks Lietuvoj. Martynas blaškėsi po kambary už galvos su siemės. Kiti du įnamiai juokėsi, kad "grinorius sukrežėtoji". Pagaliau nusprendė pakreipti dėdės pagalbos. Jis susipratė ir padės.

Martynas atėjo virtuvėn, padavė dėdei Katrės laiška. Tas skaitė primerktais akimis, pykė paspėjo, dūms leidė kamoliuis. Baigęs skaityti, laiška gražiai sulankstė ir atidavė Martynui: — Tai ką manai daryti?... Hm, gerai mergina... Nori jau ženitis... Hm, žinoma, tai tavo, vaikė, reikalas. Kiekvienas žmogus turi pilną laisvę, saukau. Amerikoj, bet ne Lietuvoj!... Čionai vis gi žmonės daugiau vedasi, kurie kuriuos pasirenka, nes visi darbo žmonės lygdū. Štai ir aš su Mikalė vedėme pagal savo pasirinkimą... Bet tu, vaikė, dar labai jaunas... Jaunas... susisėpi apselviti, pirma pamatyk avietę... Bet, tai tavo reikalas. Myli Katrę, sakai nuo kūdikystės draugovetė... Hm, bet aš negaliu atskirti, kur čia tavo

kūdikystės ir bernavimo rubečius. Aštuoniolikos metų ir jau vest! Hm, seniai, kada aš buvau kavalerius, tai tokius vaikus dar prie bandos varydavu. Persimainė laikai. Na, bet tai tavo dalykas, apsigėsi jaunais, tai nereikės senam. Gal ir geriau bus, nes nors dabar esi geras, bet kas žino, kaip vėliau. Ar mažai landžioja bėdų leško... Bet dalykas piniguose... Ką dabar pradėsi? Pinigus pasiuntėi tėvui... Dabar nori merginai atsitraukti, o pinigų nėra. Parštaukis, tai dar daugiau jų reikės. Pinigai... — Dėdė, pasalinkolite laivakortei... Kaip Katrina atvažiuos, jis mes atdirbsime... tarė Martynas sujudęs ir įraudes.

— Atiduosite... aš tą žinau... Hm, pasitikiu... Geras vaikas... Na, ką padarysi, reikia padėti, nors ir aš turu gyventi su šeima.

Dėdė tą pasakęs priėjo prie žmonos, pasivėdė į ją kampa ir pradėjo kalbėtis. Moteris viską girdėjo, dabar akis kaltai perversė ir nepatenkintai išstūmė: — O viešpatie, tu mano! Tartum pas mus bankas, ar kas! Tam paskolink ir kitam! Kur tavo protas? Kam jam ženitis, pienuo ir tiek!

— Mikalė, tai Martyno dalykas. Eiva prie stalo ir visi kartu pasikalbėme.

(Bus daugiau)

\$6.00 Metais	"VILNIS"	\$3.50 6 Mėnesiams
Lietuvių Liaudies Dienraštis		
"Vilnis" kasdien paduoda teisingiausias žinias apie nacių terorą Lietuvoje ir kituose okupuotose kraštuose.		
"Vilnis" turi nuolatinius korespondentus visuose Amerikos didesniuose miestuose ir pramonės centruose.		
"Vilnyje" telpa daug raštų iš mokslo, sveikatos ir politikos sričių.		
"Vilnis" turi tris skyrius: Mokslo, Motery ir Anglišką skyrius; pastarieji du galima atskirai užsiprenumeruoti.		
3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. U. S. of America		

KAS NAUJO MŪSU ŠALYJE IR KITUR

ATNAUJINO SUTARTĮ SU GENERAL MOTORS CO.

WINDSOR. — George S. Burt, United Automobile Workers unijos direktorius, pranešė, kad pasirašyta nauja sutartis su General Motors ir McInnon Industries kompanijomis, samdantisios 9.000 darbininkų Windsor. Oshawo ir St. Catherines.

Pagal sutartį, automobilių darbininkų unija pripažįstama kaip automobilių darbininkų organizacija. Sutartis galios iki karo pabaigos.

UNIJOS REIKALAUJAMA NUIMTI UZDRAUDIMĄ

TORONTO. — Pastaruoju laiku dar 32 unijos, turinčios 30.000 narių, pasijutė ministerių pirmininkui Mackenzie King reikalavimus, kad būtų nuimtas uždraudimas nuo Komunistų Partijos.

Pridėjus prie tų, kurios kiek anksčiau pasitūte panašius reikalavimus, dabar jau 55 unijos, pareikalausios nuimti tą uždraudimą.

AUTOMOBILISTAI UŽ DARBININKŲ VIENYBĘ

DETROIT. — Per United Automobile Workers unijos 7-to skyriaus viršininko rakimus automobilistai aiškiai parodė, kad jie stovi už darbininkų vienybę.

Viršininkais išrinkti visi tie, kurie stovi už darbininkų vienybę, už Ruzvelto politiką. Kurie šūkavo prieš taip vadintam "raudonuosius", vadinamieji "raudonuosius", vado suplekti.

Slaptai tik ir Platinkit LAUDIŲ BALSĄ

PASIRASĖ KONTRAKTĄ SU DARBININKAIS

MONTREAL. — Oriavių industrija, samdanti 17.000 darbininkų pasirašė kontraktą su oriavių darbininkų unija, Aircraft Lodge 712, International Association of Machinists.

Sutartis liečia keletą imonių, gaminančių orlaivius arba jų dalis.

14.000 GYDYTOJŲ DEL ŠLAISVINTŲ APYLINKIŲ

MASKVA. — Sovietų autoritetai paskyrė 14.000 gydytojų del išlaisvintų apylinkių. Nekurie jau pasiekė nukirtas vietas ir darbuojasi.

Žmonių sveikata po vokiečių okupacija labai nukentėjo, todėl reikalinga medicalinė pagalba. Vyriausybė už tai skubinais su gydytojais, kad jie išgelbėtų žmones nuo mirties.

PRITEIS 15 METŲ KALEJIMO NAKTINIO KLUBO SAVININKUI

BOSTON. — Barnett Welansky, Coconut Grove savininkas jau nuo 12 iki 15 metų kalėjimo. Jis buvo apkaltintas žmogžudystėje.

Kaip žinia, jo klubas per gaisrą žuvo 490 asmenų peretis žemiau. Jų tarpe buvo 55 Jungtinių Valstijų kareiviai.

KANADIŲ SVEIKATA ATSLIEPIA Į ARMIJĄ

TORONTO. — Iš 850.000 kanadiečių, kurie išlėisė savanoriai stoti į armiją, buvo priimta del uždarinės tarnybos 170.000, o del tarnybos

Britų Aštuntosios Armijos kariai ir tankai vežasi vokiečius ir italus Tunisijoje. Ši armija suėmė virš 100.000 priekų besivydamas juos nuo El Alamein iki Sousses.

Nupuolimo ir Sugedimo Balsai iš Vokietijos

Vokietijos radijas meluoja "pagal planą." Tariamų bėpasių keliautojų pranešimai iš Švedijos, Turcijos ir Šveicarijos dažnai būna įkvėpti nacių ir apgavinki. Kartais negalima pasitikėti net pasakojimais patimam nelaisvėn vokiečių kareivių sovietiniame fronte. Kada jiems sekasi, tai nacių kariai žiaurus nachalai, bet kuomet jie patenka nelaisvėn, tai paprastai virsta slankiojan-

Daug daugiau atvirumo yra laiškuose, kurie randami pas užmuštus bei sumtus vokiečių karius. Tie laišukai rašyti savo vyruvi, tėvi, broliui ar draugui, o ne viešam skaitymui. Ir juose atsisipindi ne tik Vokietijos žmonių vargai. Tuose laiškuose taipgi matyti, kaip Hitlerizmas dvasiniai sugadino daugelį vokiečių.

Karti Dūona ir Tos Stokja

Laiškas nacių kareiviui at-

siųstas iš vokiečių užimtos Cechoslovakijos sako: "Kad tu matytum, kokią duona mes turime valgyti. Ji visiškai karti."

Laiškas iš Berlyno: "Mes gauname po tris svarus duonos ir penkis svarus bulvių ištiesa savaitė. Mes visi baisiai sunkioje. Motina pirmiau svėrė 155 svarus, o dabar 106. Aš pirmiau svėriau 144 svarus, o dabar tesveriu 117 svarus."

Anglikasio žmona rašo iš Walden burgo, Silezijoje: "Mes visi nedavaije. Aš 38-nais svarais nūmenkau."

Nėbra Ko Svetar Pėsti

Pirmind "vokiečių" kariai plėsdavo reikmenis iš užimtu kraštų ir siųsdavo saviskiam Vokietijon. Bet tie šarankiai jau viską surijo svetimuose kraštuose ir jau prašo giminių iš Vokietijos maisto atsiųsti. Taip antai, vienas rašo: "Atsiųskite man bent pusę svaro duonos"; kitas "Atsiųskite man pusę svaro bulvių ir ragaišio."

Nėra Vokietijoje mūlo, trūksta ir įvairių mažučių. Vienas laiškas sako: "Aš tik su dideliu vargu šaip taip gavau tau kišeninį peilį"; kitas: "Aš norėjau nupirkti tau porą vokių (konvertų) laiškas, bet niekur negalėjau jų rasti," arba — "net ir čeverkyki šniūreliai dabar pardavinėjami tik pagal kuponus."

Nekariniai Fabrikai Uždaryti

Pereitą vasarą vienas fabrikantas rašė iš Burteno miesto: "Visi nekariniai fabrikai ir dirbtuvės čia uždaryti. Hauenseinecke uždaryta 11 čeverkykių fabrikų. Pirmasene uždaryta daugiau kaip šimtas. Vien Wuertemberge uždaryta 400 lentpjūvių."

O kariniai darbai yra katringai ilgi ir sunkūs. Iš Ankstosios Silezijos rašoma: "Marjona nešiojo cementą po 14 valandų per dieną be pertraukos." Moteries laiškas iš Nurembergo skundžias: "Aš jaučiu savo 62 metų senatvę, bet jie to nepaiso" ir verčia sunkiai dirbti.

Permaži Vokiečių Darbininkų, o Kitatėpūs Niekina

Štai ką sako laiškas iš Frankenthalio: "Čia dabar girdėtis visos pasaulio kalbos. Tai tikras babiloniskas kalbų sumaišymas." Iš Streleno: "Čia beveik jau visai neliko vokiečių, o tik tai olandai, francūzai ir panasūs." Iš Duesseldorfo: "Cionaitiniuose fabrikuose tedirba jau tik svetimtaučiai. Aš kartais pamatau, kad esu ne Vokietijoje."

Naciškas Sugedimas

Seckamas laiškas iš Leip-

go rodo visai gyvulišką kitataučių niekinimą, Hitlerinį sugedimą:

"Mes čia daugiau nieko neturime, kaip tik rusus, lenkus, belgiškus flamandus, lietuvius ir panasias atmaštas."

Vokiečiai fermeriai atvykę į miestą pasirinkti darbininkų, apšėrinėja ukrainai jaunuoju raumeris, kaip perkamų vergų.

Daugelis vokiečių laišku pasakoja apie tai, kaip bėgantieji iš nevalios kitatataučiai esančios persigantau-Vokietės esančios persigantau užpuolinėja juos bei jas dusios naktimis.

Dingo "Heil Hitler"

Pirm poros metų laiškas iš Vokietijos baigdavosi žodžiais, "Heil Hitler!" (Tegyvuojia Hitleris). Dabar to nėra. Bendroji dabartinis laišku gaida verksminga, daug maž šitokia: "Viskas tamsiai atrodo. Bet pasitikėkime vadu (Hitleriu). Iki šiol jis dar neklydo. Bet po Stalingrado aš nustojau kantrybės."

Laiškas iš Schweinfurto klausia: "Kas būtų, jeigu stebėklas įvyktų ir karas pasibaigtų? Jeigu žmogus nelėktum apie tai svajoji, tai gyvenimas būtų tikrai nepakenčiamas."

Laiškas iš Muhlbacho: "Zinios iš rusų krašto yra blogos. Dalykai eina vis blogyn, o ne geryn. Dieve, gelbėk mus, vargšus žmones!"

Iš Ramenthalio: "Zinios iš rytų fronto baisios. Rusija matyt, turi neįsisėmamus daugiau jėgų ir reikmenų, o ką manai apie Afrika? Tripolis prarastas. Kas bus toliau?"

Našės

Laiškas iš vieno mažo Wuertembergo provincijos kaimo: "Jau daugiau iš šios vietos užmušta vyrų, negu pradedame pasauliniame kare." Iš Wernigerodo: "Visos moteries iš nešioja gedulą." Iš Binzo: "Aštuoniolika našlių per viena mėnesį, ir tai iš mažiuko mūsų Binzo!"

Vokiečiai rašo: "Cologne miestas (po anglų bombardavimų iš oro) tapo negyvylių karalija"; "aš gavau turbūt vidurių plėvų uždegimą nuo išgąsčio dėl tų užpuolimų iš oro"; "aš atiduociau dešimt metų savo amžiaus, kad galėčiau išvažuoti iš Essen'o (kurį anglų lakūnai daugelį kartų bombardavo); "o, kad tik tų Tommių (anglų lakūnų) nebūtų!"

Vokiečiai Vis Dar Patys Save Apgaudinėja

Bet vokiečių laiška tebe-reiščia pasitikėjimą, kad ateinančią vasarą naciai parbloškis Sovietų Sąjungą; sako: "Ateinančią vasarą mes apsidirbsime su rusais." "Visi šitvinta, kad vasarą mes užkariausime Kaukazą ir

numaršuosime į Iraną (Persiją), nes mums reikia žiėblo." "Jau vasario mėnuo, ir rusams naudingasis sezonas greitai pasibaigs."

Išveržimas į Afriką

Amerikiečių įsiveržimas į šiaurinę Afriką buvo pasėjęs nusiminimą tarp vokiečių per kelias savaites. Bet paskui vokiečiai pradėjo šitaip ramintis: "Karas Afrikoje nusitesia. Tumisios įvykiai rodo, kad mums nėra ko bijotis antrojo fronto."

Kraugėriai ir Kraugėriukai

Elsa Paulo iš Alsterio rašo savo vyrui kareiviui:

"Mūsų Katrintė sako, kad tėtė Rusijoj žudo mažiukus vaikus todėl, kad jie galėtų užaugti ir tada patys šaudyti. Aš manau, kad mergaitės tiesa sako."

Martha Schnitler savo laiške iš Berlyno rašo: "Už kiekvieną vokiečių užmuštą Stalingrade tu turi užmušti bent po viena rusų šeimą."

Panasūs vokiečių jausmai ir prieš anglus. Tulas Blumel iš Pforzheino savo laiške sako: "Mes sunaikinsime Angliją."

Iš Dortmundu: "Aš tikuošis, kad greitai iš Rusijos fronto pasiliuosuos gana mūsų lėktuvų, kad suvest sąkaptas su begėdiškąja Anglija. Mes nesiliausime, kol sunaikinsime visus Anglijos miestus, kol visai anglai turės sulstę į mūrus gyventi."

Karl Krick iš Municho rašo: "Mes turime ne tik bombarduoti Angliją. Mes turime ten nueiti ir iškarti visus anglus iki paskutinio."

Dar Yra Pasitikėjimo

Vokiečiai pykta, širata, kad jėms nesiseka, bet jie vis dar tikisi laimėti karą. Vokiečių kareiviai nepatenkinti, bet tebeklausio komandierių, sunčiančių juos į ataką.

Inžinierius Kurt Schelau rašo iš Hanoverio: "Padėtis bloga, bet ji nėra beviltinga. Juk visai aišku, kad Amerika ir Anglija nesiekubims mus užpulti. Amerikiečiai ir anglai geriau palūkę ir pasišėirės. Mes turime pilną progą apsidirbti su Rusija per vasarą, kol jos talkininkai vis dar tik ruošiasi. Aš manau, jog tau bus aišku, kad pavyzdžiui, mums bus lengviau sumušti Angliją, negu užimti Kaukazą."

Advokatas Neyer rašo iš Dresdeno: "Antrasis frontas galėtų pribaugt mus, bet mūsų laimė, tas frontas tėra tikta įsivaizdinimuose kai kurių rusų ir neįsiveikuose samnuose tuly kvailių vokiečių."

Artimoji ateitis parodys, kiek tiesos yra tuose Hitlerininkų spėliojimuose apie Sovietų Sąjungą ir jos talkininkus.

J. C. K.

Montrealo lietuvių Jaunimo choras, kuris gegužės 2-raj dieną dainuos Ottawoj. Capi-

LIUDAS GIRA

VOKIEČIŲ "VERGAI"

Okui, pramonei pašlijus, Vyras į rytus išėjus Mirt del Veltmocho idėjos. — Pavaduoti rankoms jų Reikia rast jėgų nauj.

— Lietuva prisiauginus Stiprių vyrų ir vaikūnų, Sveikų moterų, merginų — Tai Berlyne gerai žino. Dirbt įprast, dirbti gabūs Jie užplūdis kara spraga. Valgė kumpius, sūrius, sviestą. Dar jėgų apsieja jie turi! Nors ir dirbs mums ne išmėlės,

Bet fašistai nelabieji Tai jų smurta prašoėjo. Juk kitam daryti skriaudą. Juk daryti kam nors žala Ir klausyt, kaip žmonės rauda — Niekšams malonu be galo.

Maža plėšti jiems mūs šalį, Maža — ūkius mūs alint, Maža — vogti mūs turta, Griauti tai, kas mūs kurta, — Reikia jiems dabar išgaudyt Mūs kaimų ir miestų laudį, Reikia taušt mūs prareint: — Išsivežti bent kas tretį, Išsivežti ar išmarinti Pagal tą "Mein Kampf'o" mintį, Kuri niekšų valdžiai juodai Visur visa atiduoda, Kuri paveda jų galiai Ir mūs seną gimtą šalį.

Bet vergų padaugins elę, Aptarnaut kaimams ir miestui Sudarys jų gerą būrį! O nedirbs — na, tai tada Dirbt privers juos mūs lazda! —

Šitaipt naaciai sugalvojo Padaryt ir Lietuvoje, Kaip tai garė čekuos, lenkuos. Iš visur vergus sau renkas. Pavergtoji jų Europa Vokiečių skyles taip lopo.

Visas niekšų gyvatynas Tuoj parvuro ir patvino Gaudyt vyrų bei vaikūnų, Gaudyt moterų, merginų, Panasija; seniau tik būta, Kada imdavo rekrutai, Kada žiaurus akamoni Merginas mūs gaudė ponams.

Tuviai ir svečiai iš toli kviečiami dalyvauti. Įžanga laisva.

Tai tokia "Ivarka-nauja"! Kas, draugai žavėsis ja?! Kas, draugai, ramiai sutiktų Kest toliau tą šašą piktą, Leisti iš mielos gimtinės Vežti kuola paskutinį?! Jeigu kam jina patinka, Tai tautos tik išdaviki, Tiktai liaudies atskalūnai, Nevertam tėvynės sūni, Nevertam gražus to vardo — Venkit šitokia, kaip maro, — Lietuvos jis garbė spardo, Lietuvai jis gėda daro, Teršia garbę jis lietuviu, Šitoks mums kaip nebuves Nors jis būt mums artimiausias — Iš širdies jį lauk įrašium, Kaip nuodingąją gyvatę, Mušim jį, kur tik pamatę, Grett žlugs vokiškioji šmėkla, —

Težūmie ir šį jos sėkina! Argi leisi tu, jaunime, Tėvų žemėj augęs, gimęs, Kad tave į Rurą grįstų Vokiečiams vergauti. Nebus to! Nesutiksi niekados Vokiečių klausyt lazdos! Emė šautuva į ranką, Kiek jėgų tik tau ištenka, Muški nudąją gyvatę, Muški nači besarmatį, Muški išgamą tautų — Tai lietuvis būsi tu! Muški padermę kryžiuočių! Būki vertas savo bočiu, — Būki tikras patriotas, — Partizanas būki tu! Su milijonais eik kartu Lietuvos mielos vaduotų!

Hp 272

Pranešimai

Toronto, Ont.

Svarbi Paskaita

Kaip jau jums yra žinoma, šiais laikais Kanadoj atsiranda vis daugiau ir daugiau silpnapročių. Ta nelemta liga palietė ir lietuvius. Jau visa eilė lietuvių randa silpnapročių namuose. Tai labai skaudu ryškėti.

Kad supažindinti Toronto lietuvius su ta liga, tai yra, kad nušviesti Toronto lietuvius, nuo ko atsiranda šia žmogų silpnaprotystė ir ar yra kokių nors būdų apsaugojimui nuo jos, Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos apšviestos komisija užkvietė Dr. Edmonds duotį paskaitą tuo klausimu.

Paskaita atsisbus ateinančių sekmadienį, balandžio 25, 8 valandą vakarė, 160 Claremont St.

Vidį torontiečiai ir torontietės kviečiame ateiti ir pasiklausyti tos paskaitos. Nelabai venas negali būti tikras, kad kada nelaimė neitikt. Silpnaprotystės žmogus nepastebi, kada ji ateina. Ta liga išrinkta žmogų — kaip ir visos kitos ligos — nejuokiu. Iš paskaitos jūs sužinosite, kaip ta liga atsiranda ir ar yra galimybių apsaugoti nuo jos.

Svietimo Komisija

Delhi, Ont.

Sokiai

Sūnų ir Dukterų Draugijos 6-ta kuopa rengia smagius šokius pas draugus Stradomskį ir Klimavičių, 25 d. balandžio mėn. (sekmadienį, vėlyvų dienų).

Prie šokių manoma turėti ir kitokių pamarginimų.

Kviečiame visus vietinius ir apylinkės lietuvius skaitlingai dalyvauti. Pasilinksminsite, pasikalbėsite, smagiai laiką praleisite ir tokiu būdu užmiršite tabako rūpesčius nors laikinai.

Kelrodis

Nežinantieji kelio: imkite nuo Delhi Coal Road. Važiokite iki trečio skerskelio, tada sukite po dešine, neprivažiuos kito skerskelio, paskutinė tabakos farma po dešine.

Rengėjai

Hamilton, Ont.

Metiniai Šokiai

Šiuomi pranešame, kad Sūnų ir Dukterų Draugijos 2-ra kuopa rengia metinius šokius, kurie atsisbus šeštadienį, gegužės 15 dieną, hugarų salėj, 242 James St.

Kviečiame visus Hamiltono ir apylinkės lietuvius atsilankyti. Grieš smagi muzika.

Sokiai prasidės 7.30 val. vakaro.

Rengėjai

Montreal, Que.

Vėlyvų Pasilinksminimas

Sekmadienį, balandžio 25 d., t. y. Vėlyvų dienų, švenčių proga ruošiamas smagus pasilinksminimas, Point St. Charles lietuvių salėje, 01234 Charlevoix St.

Kviečiame nuo skaitlingiausiai dalyvauti. Laisva įžanga. Pradžią 6 val. vak.

Rengėjai

Raudonajam Kryžiui Reikalinga Pagalba

TORONTO. — Toronto Raudonojo Kryžiaus Transporto Sekcijai reikia 100 karščiui nusileistųjų moterų nuo 18 iki 40 metų amžiaus, kaip ambulanų vairuotojų.

Stojantį Raudonojo Kryžiaus Transporto Tarnybą, reikia būti pasirengusi: dirbti dėl Raudonojo Kryžiaus tris dienas į savaitę arba 6 mėnesius. Taipgi reikia mokėti vairuoti automobilį ir įsejyti uniformą. Įstojus į minėtą tarnybą, moteris gauna instrukcijas, kaip teikti pirmą pagalbą, supažindinama su militarizacinių įstatymais, mokinama skaityti žemėlapius ir kaip apsaugoti nuo gėu.

Apiliktės turi kroleitį ir Raudonojo Kryžiaus rėšinę 50 Bloor St. East, arba telefonuoti: Midway 6692.

HAMILTON. — Iš miesto radio stoties — CHML (900 kc.) balandžio 27 dieną, pusė po septynių vakaro, kaimė Toronto miesto aldermanas J. B. Salsberg.

Lietuvis Barberys
A. Pečkaitis
Queen's Barber Shop
746 QUEEN ST. W.
TORONTO
Kviečiu visus

Generolo Franko kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose yra labai daug politinių kalinių. Jų tarpe yra ir moterų su vaikais. Čia matote grupę moterų ant kalėjimo kiemo. Nėkurios turi su savim savo vaikučius.

ŽINIOS IŠ TORONTO LIETUVIŲ PADANGĖS

Iš Dr-jos Pirmos Kuopos Susirinkimo

TORONTO. — Praėjusį sekmadienį įvyko Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos susirinkimas.

Apart draugijos paprastų reikalų, plačiai buvo diskutuota vajuas klausimu. Nors jau vajuas gražiai įpusėjęs, bet pasirodė, kad pirmą kuopa dar negali pasididžiuoti visiškai atliekanti vajuas darbą naujų narių gavi. Vajininkai jau yra gavę pusėtinai skaidžių naujų narių, bet nekurį narių daugumą, būtų galima gauti daugiau, jei visi savo jėgas įtemptų vajuas darbu. Iš diskusijų prieita išvados, kad reikia visiems nariams vajuje dirbti, o ne tik keliems vajininkams viską pakelti. Ta nuomonė gal teisinga. Kiekvienas draugijos narys turėtų pasistengti gauti naujų narių. Tas yra galima.

Taipgi vajininkai pasidėdėję stropiau dirbuoti. Ar nebūtų gerai, jei kas iš Centro Komiteto, galėtų duoti per spaudą viešą pranešimą, kiek kuri kuopa ir vajininkas yra gavęs naujų narių. Tas gal panaikintų visus.

Taipgi buvo kalbėta namo išmokėjimo reikalu. Prieita išvados, kad dėti pastangas, jog kiekvienam nariui būtų išmokėta namo išmokėjimo savyra, ir raginti, kad kiekvienas savyra savo auką prisidėtų.

Nebuvo užmirštas ir artėjantis karo paskolos vajuas reikalas. Kuopa priėjo prie išvados, kad patarti Centro Komitetui, jog jis neatsilikytų ir šiame karo paskolos vajuje, bet sulig savo nuožiumų pirkty karo bonų iš Pomirtinio fondo.

Reporteris

Paieškojimas
Paiškau darbininko ant tabako farmos pavienio arba su šeima. Kas mylėtųmė važiuoti dirbti ir sužinoti mokytį, prašau rašyti šituo adresu:
B. Tamanauskas
R. R. 2,
Lanette, Ont.

Iš Sūnų ir Dukterų Draugijos Pastogės

TORONTO. Laikė parengimo, kuriame programą pildė Bangos choras, buvo atsisaukta aukų del salės. Į atsisaukimą atsiliepę sekančiai:

Draugai Linartas, Galnaitis, Bartkevičius ir Berškys aukavo po \$2.00.

K. Raževičius, Leskevičius, Rukkas, Viktoras, Ilgūtis, ir Matas Guoba po \$7.00. Medelinskas \$6.00.

Daugeliu, - Kulikauskas, Šinkunas, Šimkunas, Lapata, Cautauskas, Povilaitis, Kaptaimiai, P. Karpačiūnas, K. Karvelis, Josaitis, Antanavičius, S. Ragauskas, Pleškus, Šnieška, J. Kamaitis, Keveža, Vitkauskas, Račkauskienė, P. Stukas, Bernatavičienė, Maskėliai ir A. Karosas po \$5.00. Račkauskas \$3.00.

Masiokienė, Alksnis, Yla, Džokas, Makštelė, Matonis, Vitlraikienė, Račys, Sasnauskas po \$2.00.

P. Linartaitė, L. Baliulis po \$1.00.

Antanavičius pasidėdėję aukoti \$9.00, o Rutkauskas \$5.00.

Laikė mėnesinio susirinkimo, balandžio 18 d., aukavo sekančiai:

Petratis \$2.00, Plienius \$1.00, K. Dunk \$5.00, Ramanauskas \$7.00, Palaitis ir Petras Pajuodis po \$2.00.

Visos valdybos vardu tari širdingaiysis ačiū visiems aukavusiems ir aukavimams.

S. Karvelis
Protok. Raštininkas

SDKLSPD Centro Komiteto Kontrolės Finansinis Raportas

3 Mėnesių Pajamos

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Palangos Draugijos Centro Pildantysis Komitetas per sausio, vasario ir kovo mėnesius turėjo sekančiai:

Pašalpos fond. \$1,538.49
Pomirtinės fond. 379.31
Atsargos fond. 102.04
Apšviestos fond. 36.06

Viso 2,055.90

3 Mėnesių Išlaidos

Per tą patį laiką išmokėjimų pagal fondus padaryta sekančiai:

Pašalpos fondo \$1,346.75
Pomirtinės fondo 22.00
Atsargos fondo 171.79
Apšviestos fondo 22.70

Viso 1,563.33

Paauogo-Nupuolė

Ty trijų mėnesių laikotarpyje draugijos turtais paauogo-nupuolė pagal fondus sekančiai:

Pašalp. f. paauogo \$191.74
Pomirt. f. paauogo 357.31
Atsarg. f. nupuolė 69.75
Apšviet. f. paauogo 13.27

Bendrai paauogo 492.57

Balansas
Su 31 d. gruodžio, 1942, pagal fondus buvo:

Kolektyvio Susitarimo Bilius Tampa Įstatymu

Ontarijos seimelis priėmė kolektyvio susitarimo bilij ir jis tampa įstatymu.

Nors įstatymas nėra visai toks, kokio reikalavo unijantai, tačiau jis yra didėlė darbo žmonėms pagalba. Jis žymiai stiprina darbininkų rankas kovoję su samdytojais už kolektyvų susitarimą.

Nuo dabar kolektyvis susitarimas Ontarijoj tampa privalomu. Kompanijinės unijos nustoja reikėti.

Įstatymas sako, kad nei vienas samdytojas negali atsisakyti tartis su teiseitais paskirtais ar išrinktais darbininkų organizacijos atstovais. Taipgi samdytojams negalima trukdyti darbininkams organizotis ir unijas, persekoti darbininkus už priegulį unijoj arba veikimą jį, paskaidinti juos iš darbo ar kaip kitip.

Samdytojams n e galima net atkabinėti darbininkus nuo organizavimosi, papirkinti juos.

Įstatymas atmeta kompanijines unijas. Jeigu unija nebus laisva nuo samdytojų įtakos, tai tokia unija neskaitys teisėta ir neturės teisės tartis su samdytojais darbininkų vardu.

Sį įstatymą vykdys Darbo Teismas, su teisejū prieb.

Pašalpos fondė \$4,740.69
Pomirtinės fond 3,495.07
Atsargos fondė 741.22
Apšviestos fondė 200.90

Viso 9,177.88

Dadėjus šių trijų mėnesių pajamas ir atėmus išlaidas, pagal fondus su 31 d. kovo mėnesio, 1943 m., randasi:

Pašalpos fondė \$4,932.43
Pomirtinės fondė 3,852.38
Atsargos fondė 671.47
Apšviestos fondė 214.17

Viso 9,670.45

Bendras Dr-jos Turtas

Išde randasi \$9,670.45
Karo pask. bonų 2,987.50
Sertifikaty 80.00

Dr-jos turto 12,737.95
Kaučijos 450.00

Viso kartu \$13,187.95

Kontrolė:
J. Linartas
J. Valūnas
Z. Janauskas

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas
Turis savo ligoninę, egzaminuotų ir gytau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir perivietimus (X - Rays). Vyrtauto Klubu ir M.L.S. ir D.P.D. nariams pagipinta kaina.

201 ST. JOSEPH BLVD. WEST, MONTREAL, QUE.

Daktaras H. Rosenfeld's

Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.P.D. Gydotojas
KALBA LIETUVISKAI

Valandos: 2-4 val po piet, 7-8 val. vak. ir auyg susitarimo
4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelės Ligoninės ir Klinikose Europoje ir Amerikoje
Specialistas Venerinių Ligy ir Alusierijos

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL
Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

Jūsų Žiliems Plaukams
Gali Būti Sugrąžinta NATURALI SPALVA
Tai Nėra Joki Dažai, Nekenkia Galvai ir Garbenoms
Garantuojam Jei Negelbės, Pinigus Sugrąžinsim
TIK \$1.00 UŽ BUTELĮ
Pristatom į Namus
Goldenberg Gray Hair Restorer-Expert
932 Dundas St. W.
TORONTO
Tel. TR. 1711

J. LUNSKY
AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištyria akių nervus, nuo kurių galima neruošiamas ir galvos skaudėjimas, Priliko akinus.
470 College W., Toronto
Telefonas: KA. 3924

ADVOKATAS
M. W. Kellermann
371 Bay St., Toronto
Ofiso telefonas: WA. 0900
Rezidencijos — ME. 1425

Tel.: VA. 5370
Harry R. Ranks Company
GRABORIUS
Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčių įskaitant Hamilton ir Whitby
Laidotuvis net \$55.00 pigumo
455-457 QUEEN ST. W. TORONTO